

Harmonisering og omklassificering af veje - ÅBENT**Byråd**

29. januar 2013
 Sagsnr. 710-2010-44066
 Dok.nr. 710-2013-27367
 Sagsbehandler DPATH

Tidl. politisk behandling	BY, 22.11.11, pkt. 169, BY, 26.06.12, pkt. 110, TM-U, 08.11.12, pkt. 92
Forventet sagsgang	TM-U, ØK, BY
Lovgrundlag	Lov om offentlige veje, Lov om private fællesveje

SAGENS INDHOLD

Teknik- og Miljøudvalget besluttede på mødet 8. november 2012 at udsætte sagen, således at Teknik og Kultur kunne belyse alternative muligheder for harmonisering af serviceniveauet for kommunens vejberettigede. Teknik og Kultur på den baggrund udarbejdet notatet: "Harmonisering ved opklassificering af private fællesveje til kommuneveje", som er vedlagt sagen som bilag.

Byrådet besluttede med budget 2011-14, at der skulle ske en harmonisering af vejenes klassificering i Favrskov Kommune. På den baggrund godkendte Byrådet 22. november 2011, at der skulle igangsættes en nedklassificerings- og harmoniseringsproces med henblik på en ny politisk behandling i 2012, hvor en præcis nedklassificeringsliste med vejnavne og længder skulle fremlægges til beslutning.

Teknik- og Miljøudvalget indstillede på mødet 7. juni 2012 til byrådet, at: "den specifikke vejliste forelægges Teknik- og Miljøudvalget i november 2012, og at udvalget i den forbindelse præsenteres for evt. indkomne tilkendegivelser fra borgerne."

Byrådet godkendte 26. juni 2012 Teknik og Miljøudvalgets indstilling. Endvidere godkendte Byrådet, at der over de næste fem år prioriteres midler fra vejbelægningsområdet til genopretning af de veje, der påtænkes omklassificeret, herunder at der afsættes penge til rådgivnings- og tinglysningsomkostninger. Endelig besluttede Byrådet, at de private vejbelægningsanlæg bliver overtaget af Favrskov Kommune, og at der skal ske en harmonisering af vintervedligeholdelsen i Favrskov Kommune, så kommunen herefter kun foretager vintervedligeholdelse på offentlige veje.

Teknik og Kultur har gennemført en offentlig annoncering af den påtænkte omklassificering, og har modtaget i alt 24 tilkendegivelser fra borgere og grundejerforeninger. Tilkendegivelserne er gengivet i resumeform i vedlagte bilag, hvor der er taget stilling til de foreslåede konkrete tilretninger. I sagen beskrives de principielle tilretninger, som forslagene i tilkendegivelserne har resulteret i.

Sagen forelægges for Byrådet med forslag om tilretning af den tidligere godkendte specifikke vejliste. En revideret vejliste, reviderede kort og en opdateret FAQ med svar på de mest stillede spørgsmål er vedlagt sagen som bilag.

VURDERING

I sagsfremstillingen af 26. juni 2012 er der i bilag opstillet kriterier for nedklassificering af veje og dermed kriterier for, hvilke veje der fremadrettet bør klassificeres som private fællesveje. Teknik og Kultur foreslog, at nedenstående kriterier bør være gældende for, at ansvaret for vedligeholdelsen af vejene overdrages til vejens primære brugere, og at vejene bliver omklassificeret til private fællesvej:

- at der er tale om relativ lav trafikintensitet
- at der er tale om boligveje og/eller
- at der er tale om lukkede veje og/eller
- at der er tale om veje, der kan lukkes uden trafikale og betjeningsmæssige konsekvenser og/eller
- at der er tale om grusveje
- at der er tale om forbindelsesstier fra boligveje/områder til hovedstier.

Det indgik i disse kriterier, at veje, der fungerer som adgangsveje til folkeskoler og plejeboliger, som udgangspunkt bliver opretholdt som offentlige veje, uanset at de ligger i områder, hvor de primært kan kategoriseres som boligveje.

Det indgik endvidere i kriterierne, at veje, der blandt andet trafikforsyner andre mindre kommunale institutioner som f.eks.

børnehaver, skulle omklassificeres til private fællesveje, idet den kommunale institution fremadrettet vil skulle bidrage med sin part til drift og vedligeholdelse af vejen. Ved udgiftsfordelingen vil der blive taget hensyn til, at institutionen medfører mere trafik end et enkelt parcelhus.

Der er kommet en del tilkendegivelser fra borgere, som finder dette princip forkert, og som ønsker, at boligveje med børnehaver og i det hele taget kommunale institutioner skal opretholdes som offentlige veje.

Der er ligeledes kommet en del tilkendegivelser fra borgere, som finder, at boligveje, hvor der også er lokaliseret en eller flere mindre virksomheder, skal opretholdes som offentlige veje.

Privatvejsloven indebærer en pligt for kommunen til at optage en privat fællesvej som offentlig, hvis trafiktællinger viser, at mere end 50 % af den motorkørende trafik på vejen er uvedkommende. Der gælder det samme, hvis vejen har en så væsentlig betydning for den almene trafik, at vejmyndighed og politi ikke vil kunne godkende en lukning af vejen, så gennemkørende trafik forhindres.

Den specifikke vejliste er herefter tilrettet, så ovenstående tilkendegivelser om boligveje med trafik til mindre kommunale institutioner og/eller til mindre erhvervsvirksomheder er imødekommet i en række tilfælde. Det er sket ud fra en skønsmæssig vurdering af størrelse af trafikmængde til hhv. boliger, institutioner og virksomheder set i relation til ovenstående "50 % regel" og regel om væsentlig trafikal betydning.

I nogle tilfælde har den skønsmæssige vurdering af fordelingen af trafikmængde vist, at boligvejen ikke falder ind under de nævnte regler, og her er vejens status opretholdt på vejlisten. De vejberettigede på disse veje har fortsat mulighed for at anmode kommunen om en konkret trafiktælling og en ny vurdering, hvis de ikke er enige i vejmyndighedens skønsmæssige vurdering.

På det grundlag opklassificeres der også enkelte veje i den østlige del af kommunen med børnehaver eller mindre erhvervsvirksomheder til kommunale veje.

Veje, hvor der f.eks. er dagpleje, vil fortsat blive opretholdt på vejlisten med plan om en omklassificering til private fællesveje, idet omfanget af trafik som følge heraf ikke vurderes at adskille sig fra private fællesveje, hvor der er lokaliseret forskellige former for liberale erhverv som f.eks. frisør.

I nogle af tilkendegivelserne fra borgerne er det fremført, at det ville være ønskeligt, at kommunen tilbød at udføre drift og vedligeholdelse af de private fællesveje helt eller delvis og på de vejberettigedes regning.

Det fremgår af loven om private fællesveje, at kommunen kan tilbyde at stå for drift og vedligeholdelse af vejene på de vejberettigedes regning. Der er forskellige muligheder for, hvordan driftsaftaler mellem kommunen og de vejberettigede kan udformes. De forskellige muligheder for at indgå driftsaftaler er beskrevet i notatet:

"Muligheder for kommunal drift og vedligeholdelse på private fællesveje", som er vedlagt sagen. Det foreslås, at kommunen først forholder sig konkret til dette spørgsmål senere i processen, når lovgrundlaget er helt på plads (jf. nedenstående forventede lovændring), og når der er indsamlet erfaringer fra andre kommuner.

Enkelte tilkendegivelser fra borgere eller grundejerforeninger omhandler spørgsmålet om kommunens hjemmel til at foretage den påtænkte omklassificering til private fællesveje. Det drejer sig om områder med tinglyste områdedeclarationer. Det anføres i den forbindelse, at kommunen som følge af bestemmelser i områdedeclarationen om, at vejene inden for området er offentlige veje, ikke har hjemmel til at foretage omklassificeringen i henhold til loven om private fællesveje.

Teknik og Kultur har foretaget en juridisk vurdering af områdedeclarationernes rækkevidde og er nået til det resultat, at kommunen uanset bestemmelser i en tinglyst områdedeclaration har den fornødne hjemmel i vejlovgivningen. Der gælder det samme vedrørende veje i de lokalplanområder, hvor det også er nævnt i lokalplanen, at vejene er offentlige.

Såfremt borgerne fortsat ikke anerkender kommunens hjemmel, har de mulighed for at klage til Vejdirektoratet eller til at anlægge en sag mod kommunen.

Med ovennævnte reguleringer, der er sket efter tilbagemeldinger fra borgere, er den samlede længde af veje opført på listen til nedklassificering opgjort til 103 km. Der er endvidere anført 6 km private fællesveje til optagelse som offentlige

veje.

Afslutningsvis skal bemærkes, at der er en lovændring på vej, der formentligt kommer til at betyde, at offentlige veje kan omklassificeres til private fællesveje efter en varslingsperiode på kun 2 år mod de nuværende mindst 4 år. I relation hertil skal Teknik og Kultur bemærke, at det vil kræve en meget hurtig planlægning af det arbejde, der skal udføres inden overdragelse – og samtidig en fremrykning af finansieringen hertil. Det er derfor Teknik og Kulturs anbefaling, at den planlagte og vedtagne 4 årige varslingsperiode ikke ændres.

INDDRAGELSE/KOMMUNIKATION

Efter byrådsmødet 26. juni 2012 har den planlagte omklassificering været annonceret i den lokale presse og offentliggjort på kommunens hjemmeside. Der har på lokalt initiativ været afholdt forskellige borgermøder med deltagelse af politiske repræsentanter fra Favrskov Kommune. Endvidere har Teknik og Kultur løbende svaret på en lang række spørgsmål fra borgere.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER

I sagen fra 26. juni 2012 blev der redegjort for de økonomiske konsekvenser af omklassificeringen af vejene på det foreliggende grundlag. Der blev her regnet med en skønsmæssig reduktion af driftsudgifterne på 2,1 mio. kr., når omklassificeringen er fuldt indfaset. Hvis kriterierne ændres som beskrevet ovenfor, vil besparelsen blive mindre.

Teknik og Kultur har efter udsættelse af sagen vurderet det administrative (mer-)arbejde ved nedklassificeringsprocessen, som på grund af den omfattende procedure i forbindelse med nedklassificeringen, estimeres til at udgøre et årsværk (svarende til 0,5 mio. kr. årligt) i de fire år, der går til nedklassificeringsprocessen er gennemført.

Når nedklassificeringsprocessen er gennemført, vil evt. administrativt merarbejde, hvis man vælger at tilbyde vejberettigede at indgå driftsoverenskomster med kommunen jf. ovenfor, kunne finansieres ved at medregne et administrationsbidrag.

Samlet set er der grundet uklarheder i lovgivningen, forventede kommende lovændringer og i medfør af de ændringer, der foreslås i denne sag, en vis usikkerhed omkring de nærmere økonomiske konsekvenser. Sagen foreslås derfor forelagt Byrådet i god tid inden overdragelsen af de private fællesveje, hvor sagens samlede økonomi og de forskellige muligheder for driftsoverenskomster med de vejberettigede er belyst.

Alternativet til nedklassificering af de offentlige boligveje er at harmonisere vejdriften i Favrskov Kommune ved opklassificering af alle de eksisterende private fællesveje i byer til offentlige veje. En skønsmæssig økonomisk beregning af udgifterne til drift og vedligeholdelse og fremtidig renovering af de ekstra 272 km. veje det i givet fald vil dreje sig om viser, at de årlige merudgifter vil blive ca. 3 mio. kr. årligt eksklusive udgifter til vintervedligehold. Til gengæld vil der ikke her og nu være behov for en større investering i at istandsætte de eksisterende offentlige boligveje forud for nedklassificeringen.

INDSTILLING

Teknik- og kulturdirektøren indstiller til Byrådet:

1. At godkende, at der foretages en omklassificering af vejnettet i henhold til vedlagte reviderede specifikke vejliste.
2. At der forelægges en ny sag for Byrådet i god tid inden overdragelsen af de private fællesveje, hvor de forskellige muligheder for driftsoverenskomster med de vejberettigede og sagens samlede økonomi er belyst.

BESLUTNING

Teknik- og Miljøudvalget, 8. januar 2013:

Fraværende: Ingen

Ad. 1. Indstilles godkendt med enkelte ændringer i vejlisten. Der udarbejdes et notat, der beskriver ændringerne samt reviderede kortbilag som vedlægges sagen i den videre politiske behandling.

Ad. 2. Indstilles godkendt.

Økonomiudvalget, 22. januar 2013:

Fraværende: Ingen

Indstillingen fra Teknik- og Miljøudvalget indstilles godkendt.

Bilag

Muligheder for kommunal drift og vedligeholdelse på private fællesveje	710-2012-265531
Vurdering af tilkendegivelser fra borgere	710-2012-256989
FAQ - Svar på ofte stillede spørgsmål i forbindelse med nedklassificering	710-2011-234803
Ny vejnavneliste med længder pr. jan. 2013	710-2013-4411
Omklassificering - kort Hadsten	710-2012-277360
Omklassificering - kort Hinnerup	710-2012-277351
Omklassificering - kort Ulstrup	710-2012-277346
Omklassificering - kort Laurbjerg	710-2012-277335
Samling af indsigelser og bemærkninger fra lodsejere	710-2012-281738
Harmonisering ved opklassificering af private fællesveje til kommuneveje	710-2012-232352
Notat vedr. tilretninger af vejnavneliste efter TMU	710-2013-6814
Kort - hele Favrskov - korrigeret 11.01.13	710-2013-9124
Kort - Hammel - korrigeret 11.01.13	710-2013-9120
Kort - Thorsø - korrigeret 11.01.13	710-2013-9127

Byråd, 29. januar 2013:

Fraværende: Anna-Grethe Dahl, Isabell Friis Madsen, Lars Storgaard, Niels Erik Nielsen

Godkendt.